

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने विकसीत केलेले पीक लागवड तंत्रज्ञान

फुल पिकांचे मागील दहा वर्षात प्रसारीत केलेल्या शिफारशी

२०१५-१६	१	पश्चिम महाराष्ट्रातील मैदानी भागातील मध्यम खोल काळया जमिनीत निशिंगंधास (फुले रजनी) २० टन प्रति हेक्टरी शेणखतासोबत ३०० किलो नत्र, २०० किलो स्फुरद आणि ३०० किलो पालाश निशिंगंध फुलांचे व कंदाचे अधिक दर्जेदार उत्पादनासाठी आणि आर्थिक फायद्यासाठी शिफारस करण्यात येत आहे.
२०१५-१६	२	पश्चिम महाराष्ट्रातील मध्यम खोल काळया जमिनीत उन्हाळी झेंडू व रब्बी ज्वारी या पीक पध्दतीपासून अधिक उत्पादन, पाण्याची बचत, पाणी वापर कार्यक्षमता आणि आर्थिक फायदा मिळण्यासाठी वरील पिकांची लागवड जोडओळ पध्दतीने (३०-६० X १५ सें.मी.) करून दोन उपनळ्यातील अंतर ९० सें.मी. ठेवावे व उन्हाळी झेंडू पिकास ठिबक सिंचनाद्वारे बाष्पीभवनाच्या ४०% पाणी व रब्बी ज्वारी पिकास बाष्पपर्णोत्सर्जनाच्या ७०% पाणी दिवसाआड देण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
२०१५-१६	३	झेंडू पिकाच्या (ऑगस्ट लागवड) अधिक उत्पादन, आर्थिक फायदा व पाण्याच्या कार्यक्षम वापरासाठी ५०% सावली गुणांक असलेल्या लाल शेडनेट गृहात ६५ X ३० सें.मी. अंतरावर लागवड करून ठिबक सिंचनाद्वारे प्रतीदिन संदर्भीय बाष्पपर्णोत्सर्जनाच्या ८५% सिंचन देण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
२०१४-१५	४	महाराष्ट्रातील मध्यम खोल काळया जमिनीत झेंडू फुलांचे हेक्टरी १२०-१४० क्विंटल अपेक्षित उत्पादनासाठी १० टन शेणखत प्रति हेक्टरी मात्रेबरोबर उत्पादन उद्दिष्ट समिकरणानुसार नत्र, स्फुरद आणि पालाश खतमात्रांची शिफारस करण्यात येत आहे. शेणखतासोबत अपेक्षित उत्पादन समिकरण खतामधुन दयावयाचे नत्र कि/हे. = (१.७९X अपेक्षित उत्पादन, किं/हे) - (०.५४ X जमिनीतील उपलब्ध नत्र, कि/हे.) - (१.८७X शेणखत टन/हे.) खतामधुन दयावयाचे स्फुरद ऑक्साईड कि/हे. = (०.९० X अपेक्षित उत्पादन, किं/हे) - (२.२६ X जमिनीतील उपलब्ध स्फुरद, कि/हे.) - (३.७७X शेणखत टन/हे.) खतामधुन दयावयाचे पालाश ऑक्साईड कि/हे. = (१.०८ X अपेक्षित उत्पादन, किं/हे) - (०.१५ X जमिनीतील उपलब्ध पालाश, कि/हे.) - (१.८९X शेणखत टन/हे.) शेणखत विरहीत अपेक्षित उत्पादन समिकरण खतामधुन दयावयाचे नत्र कि/हे. = २.६९अपेक्षित उत्पादन, किं/हे) - (०.७८-Xजमिनीतील उपलब्ध नत्र, कि/हे.) खतामधुन दयावयाचे स्फुरद ऑक्साईड कि/हे. = (१.०६ X अपेक्षित उत्पादन, किं/हे) - (२.६६ X जमिनीतील उपलब्ध स्फुरद, कि/हे.) खतामधुन दयावयाचे पालाश ऑक्साईड कि/हे. = (१.४९ X अपेक्षित उत्पादन, किं/हे) - (०.२०- X जमिनीतील उपलब्ध पालाश, कि/हे.)
२०१३-१४	५	निशिंगंध फुलदांड्यांचे काढणीतोर आयुष्यमान १५ दिवस वाढविण्यासाठी फुलदांडे १ टक्का छिद्रांकीत १०० गेज जाडीच्या पॉलीप्रोपेलीन फिल्ममध्ये गुंडाळून १० अंश सेल्सीअस तापमानात ६ दिवस साठवावेत, नंतर फुलदांडे फुलदाणीत २०० पी.पी.एम. ८ एच.क्यु.सी. (८ हाड्रॉक्सी क्यूनेलाईन साईट्रेट) द्रावणात ठेवण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
२००९-१०	६	अर्ध-नियंत्रित हरितगृहात, जरबेरा फुलांचे अधिक उत्पादन व आर्थिक फायद्यासाठी, दररोजच्या बाष्पीभवनाच्या ६० टक्के पाणी व प्रति आठवड्यास ३.४०:१.७१:४.११ ग्रॅम प्रति चौ. मी. प्रमाणे नत्र:स्फुरद:पालाश विद्राव्य खतांच्या मात्रेतून ठिबक सिंचनाद्वारे देण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.